

Sagen er, at der er en Del Skatteobjekter, som hidtil ere gaaede fri for Beskatning, uaagtet de lige saa godt burde rammes af Skat som dem, man hidtil har ramt. Men dette gælder ikke særlig i Forholdet mellem By og Land, det gælder inden for Byerne lige saa fuldt som inden for Landdistrikterne, og det gælder saavel paa det kommunale Omraade som paa Statsskatteomraadet. Og dette bliver derfor ikke afhjulpet derved, at man lader Staten give større eller mindre Tilskud til Kommunerne. Det er ad andre Veje, der skal rettes her paa, som det ogsaa delvis er blevet erkendt i det Forslag, som foreligger til Lov om Kommuneskatterne, skønt dette efter min Mening ingenlunde sigter tilstrækkelig vidt og tilstrækkelig ophæver den Uret eller i alt Fald Ubillighed, som hidtil har bestaaet.

Jeg skal ikke komme dybt ind paa Opgørelsen af, hvorledes henholdsvis By og Land ere betyngede af Skatter. Jeg tror nemlig, at enhver Opgørelse kan kritiseres, idet man anlægger forskellige Synsaader for Bedømmelsen, og fordi det Materiale, som foreligger, er saa mangelfuldt, og ogsaa fordi det benyttes paa forskellig Maade. Den første ærede Taler i Dag (R. Hansen) var inde paa en saadan Opgørelse. Jeg tror, at han der allerede gjorde sig skyldig i et Par Fejltagelser. Han medregnede for det første for Landkommunernes Vedkommende Tienden. Men det ærede Medlem maa jo dog vide, at ogsaa i Byerne yder man Bidrag til Kirkernes Vedligeholdelse og til Præsternes Lønning, og skulle vi medregne Tienden for Landkommunerne, maa vi sandelig ogsaa medregne disse Udgifter for Byerne. Der er ganske vist den Vanskelighed, at det er mindre let at faa Bidraget i Byerne konstateret, end det er at faa Tienden konstateret, men det forekommer mig klart, at skal det ene tages med, maa ogsaa det andet tages med. Og dernæst opgjorde det ærede Medlem — hvis jeg da opfattede ham rigtig, det er ikke altid saa let, hvor der nævnes en Del Tal, at følge nøjagtig med — ikkun Landbrugets Indtægt. Men naar man medregner Skatten paa Formue og Lejlighed, kan man jo ikke blive staaende ved Landbruget alene, saa maa man ogsaa medtage de andre Skatteobjekter i Landkommunerne, og hvilken Indtægt der falder paa dem, maa man vel udregne i Procenter, hvormeget Skatten udgør i Forhold til Indkomsten. Jeg tror derfor, at disse Beregninger altid ville vise sig ret vanskelige og mere eller mindre urigtige,

selv om de gøres med nok saa god Villie til at finde det rette, og jeg tror navnlig, at dette særlig gælder, naar man, som det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) forleden gjorde, vil sætte de direkte Statsskatter i Forhold til Formuen i Byerne og paa Landet. Med det Materiale, som foreligger, anser jeg en saadan Fordeling for ganske ugørlig, thi ingen af os ved jo dog, hvor mange af de store Beløb i Kredittforeningsobligationer og Aktier, som eksistere her i Landet, der findes paa Byfolks Hænder, og hvormange der findes paa Landboeres Hænder; det er ganske umuligt at tage denne Faktor med i Beregning; men kan man ikke det, saa vil enhver Fordeling af Formuen mellem By og Land og en derpaa grundet Beregning af Skatteprocenten og Formuen eller af Indkomsten blive højst usikker. Jeg tror nu, at det naturlige dog her vilde være at blive staaende ved en Betragtning af Statsskatterne for sig og Kommuneskatterne for sig, fordi Formaallet med dem jo dog er væsentlig forskelligt, og den Omstændighed, at nogle Kommuner ønske at anvende mere paa kommunale Goder end andre, og derfor ogsaa bringe større Ofre, jo dog ikke i og for sig kan betragtes, som om de første uretfærdig ere mere betyngede og bebyrdede end andre. Men naar vi nu tage Statsskatterne, kan man dog virkelig ikke blive staaende blot ved en Betragtning af de direkte Statsskatter, thi derfor have vi netop et kompliceret Skattesystem, fordi man erkender, at hver enkelt Skat ikke rammer retfærdigt og billigt, men man mener, at den ene rammer nogle haardere, den anden rammer andre haardere, som ikke bleve ramte tilstrækkelig haardt af den første Skat. Derfor har man et helt Skattesystem af direkte og indirekte Skatter. Nu kan det efter Forholdenes Natur ikke lade sig oplyse — i alt Fald ikke efter de Data, som foreligger for os — hvorledes de indirekte Afgifter fordele sig paa By og Land, men jeg tror, at man dog ret almindelig vil erkende, at der er overvejende Sandsynlighed for, at de hvile tungere paa Byerne end paa Landet. Jeg tror, det ligger i Forholdenes Natur, blandt andet i hele Leve- maaden, at Toldafgifterne hvile stærkere, tungere paa Bybefolkningen end paa Landbefolkningen. Jeg tror, at det samme gælder om Ølskatten, og jeg tror, at det samme vistnok ogsaa gælder om, andre af de indirekte Afgifter, som Stempelskatterne, Ejendomsoverdragelsesskatterne o. s. v., men det lader sig ganske vist ikke sikkert